

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Ἰνστιτούμενον ἀπὸ τοῦ Υπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν ἀγγέλλομεν, ἀληθεὶς παρασχόν εἰς τὴν γῶρην ἡμῶν ἀπαρτίζον καὶ ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παίδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησίᾳ, δρ. 35. Ἐξάμηνος, δρ. 19. Τριμηνίος, δρ. 10.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου Γρ. Δ. 50. Ἀγγλίας, Κύπρου καὶ λοιπῶν Ἀποικιῶν σελίνια 10, Ἀμερικής δολλάρ. 4. Λοιπῶν χωρῶν φράγκα ἢ ἄλλ' ἢ 25. Ἐξάμηνιοι καὶ Τριμηνιοὶ ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ, 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ -- ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Ἐδριπίδου δρ. 38, παρὰ τὸ Βαρθολομαῖον

Περίοδος Β' -- Τόμος 30ὸς

Ἐν Ἀθήναις, 29 Σεπτεμβρίου 1923

Ἔτος 45ον -- Ἀριθ. 42

Η ΜΙΚΡΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ MARIE GIRARDET).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕ. (Συνέχεια)

Ὡστόσο ἐργάζονταν τώρα μὲ λιγότερη σπουδὴ καὶ δὲ θυσιάσας τὰ πάντα εἰς τὴν διοικητικὴν αὐτὴν ἐργασίαν. Μελετοῦσε μὲ τὴν κυρία Ἐριώ στὲ λόκειό της.

Ἡ Ὑβόννη Δεγκράν ἦταν ἐνθουσιασμένη μ' αὐτὸ τὸ συνδυασμὸν, γιατί ἐναθρῆκε τὴ φιλενάδα της.

Ὅσο γιὰ τὴν πριγκήπισσα Βαλεντίνα, ἡ ζωὴ της περνοῦσε κάπως ἡσυχῇ, ἀφότου ἡ ἀνιψία της εἶχε βρῆ βιοποριστικὴν ἐργασίαν. Ἐναθρῆκε τὴν ὁρμή της καὶ τὸν ἦτο της, ἄρχισε νὰ νοιώθῃ ἐνδιαφέρο γιὰ ὅ,τι γινόταν γύρω της καὶ σιγά-σιγά, τ' ἄλλοτινὸ χαμόγελό της ξαναρχόταν στὰ χεῖλη της. Κι' ἔτσι μιὰ εὐδαιμονία—σχετικὴ πάντα—ἔκοιλευε εἰς τὴν βίλλαν τοῦ Ὠτέιγ.

Κι' ὅμως ἡ πολὺπαθὴ πριγκήπισσα ἐξοφικὰ ἄρχισε νὰ στενοχωριέται πάλι καὶ νὰ βασανίζεται ἀπὸ κακὰς σκέψεις: Νὰ φτιάχνῃ κέρινες κοδκλὲς καὶ νὰ τίς πουλῇ, — ἂ, δὲν ἦταν ἐργασία ἀξία γιὰ μιὰ ἐξόριστη βασίλισσα! Κι' σκοπόμ' ἕνα κρυφὸ δάκρυ.

Ἡ μικρὴ Ὀλλανδέζα βγήκε ἀπ' τὴ θύκην της... (Σελ. 330, σελ. 1.)

Ὅταν ὅμως ἐξέφρασε τίς σκέψεις της αὐτὲς εἰς τὴν κυρία Ἐριώ, ἐκείνη δύσκολα συγκράτησε τὴν ὀργή της.

— Ἀ, κυρία, φώναξε, ἀπορῶ πῶς μπορεῖτε νὰ μιλάτε μὲ τέτοιον τρόπο! Τίποτα δὲν εἶναι ὠραιότερον, ἀπ' τὸ νὰ ἐπαρκῇ κανεὶς μὲ τὴν ἐργασία τοῦ στόν ἐκυτό του καὶ σ' ἐκείνους ποὺ ἀγαπᾷ. Τί θὰ γινόταν, δίχως αὐτὸν τὸν πόρο ζωῆς;

Κι' ἡ πριγκήπισσα ἀναγκάστηκε νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὴ γνώμη τῆς κυρίας Ἐριώ.

Ἐνα πρωὶ ἡ Ζιναῖ ἔλαβ' ἕνα φάκελλο, ποὺ τὴ γέμισε χαρὰ. Μὲ τὴν πρώτη ματιά, εἶδε τὸ γραμματόσημο τῆς Βαλκανίας καὶ τὸ χαρακτῆρα τῆς Μίλλου. Ἐνας γινώριμος κι' ἀγαπημένος γραφικὸς χαρακτῆρας δὲν εἶναι σὰν ἕνα γελαστὸ πρόσωπο, ποὺ τὰ χεῖλη του εἰν' ἔτοιμα νὰ ποῦνε ποθητὰ λόγια;

Μ' ἀνυπόμονα δάκτυλα ἡ μικρὴ βασίλισσα ἔσχισε τὸ φάκελλο καὶ διάβασε: « Ἀγαπημένη μου,

Ἐπεὶ πολὺς καιρὸς τώρα ποὺ δὲν ἔχω εἰδήσεις σου, τοῦλάχιστον ἀπευθείας ἀπὸ σένα. Γιατί ἐδῶ ἀκούει κανεὶς πολλὰ γιὰ σένα. Μιὰ ἀνταπόκριση ἀπ' τὴ Γαλλία φάνηκε εἰς τοὺς κυριώτερος ἡμερῶδες. Ποιὸς ἄραγε τὴν ἔγραψε; Κανεὶς δὲν ξέρει καὶ τοῦ κἀνυπολοιοῦ νὰ τὸ μάθουν, γιατί καὶ ἡ ἀνταπόκριση ἦταν ἀνυπόγραφη.

Ὁ ἀνταποκριτὴς λοιπὸν αὐτὸς διηγείται ὅτι σὺ Παρίσι, μιὰ ἐξόριστη βασίλισσα, ποὺ καὶ καταφέρει ἐκεῖ μαζί μὲ μιὰ συγγενίσσά της, ἐργάζεται γιὰ νὰ ζῇ. Προσθέτει ὅτι «παράγει ἀληθῆ ἐργα τέχνης» (ἀπολαβεῖ ἀπ' τὴν ἐργασίαν), κέρινες κοδκλὲς ποὺ θυμίζουν τὴν μακρινὴν πατρίδα της. Ὑστερα λέει πῶς εἰν' αἰσχος, ν' ἀφήσουν ἕνα κορίτσι, ποῦταν πρῶτα βασίλισσα, τόσο φτωχὸ, κι' ὅτι πρέπει ν' ἀνοίξῃ ἔρνας ἐθνικὸς γι' αὐτήν, ἢ, ἂν αὐτὸ δὲν γίνεταί, νὰ κάνουν τοῦλάχιστο μιὰ μεγάλην παραγγελίαν γιὰ τὰ ἔργα της.

Βέβαια δὲν εἶνε ἀφθονοὶ οἱ ἐξόριστες βασίλισσες στοὺς δρόμους τοῦ

Γνώρισαν τὴν τριάδα τῶν ντὲ Λουί...

Παρισιῶ καὶ φαντάζομαι πῶς ἡ μυστηριώδης αὐτὴ ἐκθρονισμένη εἶσαι σύ... Μὰ γιατί νὰ μᾶς τὸ κρόψῃς πῶς ἔγινες μεγάλῃ καλλιτέχνισ; Ἐγὼ θὰ χαίρομαι καὶ θὰ περηφανεύομαι τόσο γι' αὐτό!.. Στείλε μας γρήγορα μιὰ ντοῦζίνα ἀπ' τ' ἀριστοτεχνήματά σου: οἱ γονεῖς μου σὲ παρακαλοῦν. Ἴσως δὲ σοῦ κἀνῃ κι' ἡ κυβέρνηση παραγγελία, μὰ ποῖος ξέρει πόσο θ' ἀργήσῃ. Γιατί, ἂν ὁ λαὸς σ' ἀγαπᾷ καὶ θυμᾶται πάντοτε μὲ λαχτάρα τὴν μικρὴν τοῦ Βασιλείου, οἱ μεγάλοι-μεγάλοι σὲ φοβοῦνται ὅσο δὲ φαντάζεσαι.

Ἐδῶ εἰς τὴν Βαλκανίαν ἔχουμε τώρα γιορτὲς. Μοιράζονται ψωμὶ καὶ ἀνθὶ στοὺς φτωχοὺς, διοργανῶνουν χοροὺς μὲ τὰ ἐθνικὰ φορέματα, φωταῖνὰ τόξα λάμπουν στοὺς δρόμους. Μὰ ὅλοι, τὸ σιγοφιθορίζουν πῶς ἡ μικρὴ βασίλισσα Ζιναῖ ἦταν ἡ φοχὴ σ' αὐτὲς τίς γιορτὲς καὶ πῶς, δίχως τὸ γελαστὸ πρόσωπό της, ἡ πρωτεύουσα εἶναι πάντα θλιβερή, σὰν κατὶ νὰ τῆς λείπῃ.

Ὁ μπαμπὰς διοριστικὸς τέλος, ὅστερ' ἀπὸ τόσες δυσκολίας, (δὲν εἶναι, βλέπεις, τοῦ κόμματος), πρεσβευτὴς εἰς τὴν Βέρνην καὶ τὸν ἐρχόμενον μῆνα θὰ ἐγκατασταθῇ ἐκεῖ. Δὲ θάμιασε πολὺ μακρὸν κι' ἴσως τὸ ἐρχόμενον καλοκαίρι θὰ ἴδωθούμε. Τὸ εὐχομαι μ'

δλη μου την καρδιά και σε φιλώ πολύ,
«*Η Μίλλυ σου*»

«Υ.Γ. Όταν μου απαντήσεις, γράψε μου, αν το ξέρεις, τίνομα το δημοσιογράφου που σε υποστηρίζει με τόσο βάρος».

Σε φιλώ και πάλι

M. P.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΣ'.

Στὴν Πρεσβεία τῆς Βαλκανίας.

Λίγες βδομάδες ἀργότερα, ἡ πριγκίπισσα Βαλεντίνα ἔλαβε μιὰ πρόσκληση ἀπ' τὴν κυρία Ρεβάλ. Τὴν παρακαλοῦσε νὰ πάη μαζί με τὴ Ζίνα νὰ μείνουν κάμποσον καιρὸ στὴ Βέρνη, στὴν πρεσβεία τῆς Βαλκανίας.

Τῆς ἐξεθίαζε τὴν ὁμορφιά τοῦ τόπου, τὸν καθαρὸν ἀέρα καὶ τὸ ζωγρόν κλίμα.

— Ἀφήνω, ἐπρόσθετε, τὴ χαρὰ ποὺ θὰ δοκιμάσω νὰ σὰς ξαναῖδω, ἀν θελήσετε νὰ τιμήσετε αὐτὸ τὸ σπῆτι, πόθ, ἠθικῶς, ἀνήκει σὲ σὰς.

Ἡ κυρία ντὲ Φριστὰτ δέχθηκε μετὰ χαρὰς. Ἡ Ζίνα εἶχε ἐργαστῇ πολὺ τὸν τελευταῖο χειμῶνα καὶ εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ ἀνάπαυση. Ἡ συντροφιά τῆς Μίλλο τῆς φαινόταν σὰ μιὰ ὅαση, ὅπου θὰ ξεχνοῦσε ὅλους τοὺς κύριους ποὺ εἶχαν σωρευθῇ τόσον ἄφρονι τὸν τελευταῖο καιρὸ. Ὅσο γιὰ τὴ χήρα τοῦ πρίγκηπος, δὲν ὑπέφερε πιά τώρα, χάρις σὲς φροντίδες τῆς μικρῆς, καὶ τὸ πρόσωπό της εἶχε ξαναγίνει γελαστό, ἀν καὶ τὸ μυαλό της δὲν εἶχε ἀναπτύξει ὅλη τοῦ τὴ διαδύγεια.

Ἡ Γδόννη Λεγκράν ξεσπασε σὲ θερμὰ δάκρυα, ὅταν ἔμαθε ὅτι ἡ Ζίνα δὲ ἀρχόταν αὐτὸ τὸ καλοκαίρι στὸ Ντ. νάρ. Εἶχε στηρίξει τόσα ὠραία σχέδια σ' αὐτὴ τὴν ἐλπίδα!

Ἡ Ζίνα ἔκαμε ὅ,τι μποροῦσε γιὰ νὰ τὴν παρηγορήσῃ. Τέλος σώθηκαν τὰ δάκρυά της, ὅταν ἡ Ζίνα τῆς ὑποσχέθηκε πὺς θὰ πῆγαινε σὲς Βερσαλλίες τὴν ἐρχομένη Κοριακὴ.

Σκέφθηκε νὰ κάμῃ μιὰν ἐκπλητῇ τῆς Ὑβόννης. Κἀθως σὲ ἐργαστήριό της, ἔπλασ' ἕνα χαριτωμένο κέρινο κεφαλάκι, τὸ κόλλησε σὲ σκελετὸ καὶ βότερα τὸντοσε μ' ἕνα ἐξάισιο ὀλλανδέζικο φόρεμα. Ἦταν ἀπαράλλαχτὴ ἡ εἰκόνα τῆς Ὑβόννης, ὅταν κῆτε στὴ γιορτὴ τῆς κυρίας Χάρτλεϊ, τῆς ἀμερικανίδας, ποὺ ἡ ἀνάντη τῆς ἔμενε τόσο ζωηρὴ σὲ τὸν τοῦ.

Τὴν Κοριακὴ λοιπὸν τὸ πρωῒ, ἡ Ζίνα, μαζί με τὴ θεία της, πῆγε σὲς Βερσαλλίες. Ἡ μικρὴ Ὀλλανδέζα βγήκε ἀπὸ τὴ θύκη της καὶ στήθηκε ὀρθὴ μπροστὰ στὴ θέσση τῆς Ὑβόννης, ἀνάμεσα σὲ ποτῆρι της καὶ σ' ἕνα ἀνθογυάλι. Ὅταν ὁ μῆγερὸς χτύπησε τὴν καμπάνα γιὰ τὸ γεῦμα, ἡ Γδόννη εἶδε ξαφνικὰ τὴν κοκκία. Ἐννοίωσε τόσο γαλήνιὰ χαρὰ, ποὺ τὰ μάτια της δάκρυ-

σαν. Καὶ ἡ Ζίνα ἦταν ἴσως πῶς χαροῦμενη ἀκόμα, γιὰτὶ δὲν ὑπάρχει γλυκύτερο πράγμα ἀπ' τὸ νὰ σκορπίζεις γόρῳ σου τὴ χαρὰ...

Λίγες βδομάδες ἀργότερα, ἡ πριγκίπισσα καὶ ἡ ἀνιψιά της ἀναχωροῦσαν γιὰ τὴν Ἑλβετία τὸ ταξίδι τέλειωσε διχως τίποτε δυσάρεστο.

Οἱ Ρεβάλ τις περιμέναν σὲ σταθμὸ καὶ ξαναῖδωθηκαν μετὰ ἀπειρη χαρὰ.

Τ' ἀσάξι, γιὰ νὰ τις πᾶν σὲ πρεσβευτικὸ μέγαρο ποὺ βρισκόταν στὰ σύνορα τῆς Βέρνης, τις πέρασε μέσ' ἀπ' τὴν πόλη. Ἡ Ζίνα δὲν εἶχε ξαναῖδε τὴ γραφικὴν αὐτὴ πρωτεύουσα μετὰ τις μεγάλες ἀφίδες τῆς Ἀγορᾶς, τὰ ὠραία σπῆτια καὶ τὸ μεγάλο ρολόι τοῦ δημαρχείου, ποῦναι φημισμένο σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη.

Οἱ τελευταῖες ἐργασίες τῆς μικρῆς βασίλισσας εἶχαν ἀναπτύξει τὸ καλλιτεχνικὸν τῆς αἰσθημα. Σὲ κάθε σταυροδρόμῳ, ποὺ παρουσιαζόταν κινουόργια θέα, ὁ ἐνθουσιασμός της ξεχείλιζε. Ἡ κυρία ντὲ Ρεβάλ καὶ ἡ Μίλλο τὴν κοιτοῦσαν χαμῶνελῶντας μετὰ συμπάθεια.

Τέλος, ἔφτασαν στὴν πρεσβεία. Πάνω ἀπ' τὴν πόρτα, ἔλαμπε ὁ Βασιλικὸς θυρεὸς τῆς Βαλκανίας καὶ σὲ μπαλκόνι κυμάτιζε ἡ ἐθνικὴ σημαία. Τὸ σπῆτι ἦταν ἀτάσπερο καὶ κομψὸ, τριγυρισμένο ἀπὸ κισσοὺς καὶ περικοκλάδες, καὶ ἔρρεε πολὺ στὴ Ζίνα.

Ἐγκατεστάθησαν λοιπὸν ἐκεῖ γιὰ λίγες βδομάδες. Ἡ κυρία ντὲ Ρεβάλ ἔθεσε στὴ διάθεσή της δύο δωμάτια καὶ ἕνα σαλονάκι, ὅπου ἡ πριγκίπισσα μποροῦσε νὰ ἀναπαύετ' ὅσον ἤθελε. Ὅσο γιὰ τὰ κορίτσια, ὅλη τὴν ὥρα τῆς ἐλευθερίας τὴν περνοῦσαν μαζί. Ξεκινοῦσαν στὴν τέχνη, μαζί με μιὰ καμαριέρα γιὰ συνοδό, ἔκαναν μακρινὰς ἐκδρομὰς στὴν πόλη καὶ στὰ περὶχωρα, ἔτρωγαν στὰ περιβόλια, κάτω ἀπ' τὰ φυλλώματα, ὅπου τοὺς ἐπρόσπεραν ζεστὸ γάλα καὶ μαῦρο ψωμί.

Ἡ δασκεία ποὺ προτιμοῦσαν, ἦταν νὰ πηγαίνουν στὴ πῶς ἀξιοπερίεργο μέρος τοῦ τόπου, δηλαδὴ στὸ λάκκο μετὰ τις ἀρκοῦδες.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ Βέρνη διατηρεῖ, ἀπὸ πολὺ παλαιὸς καιροῦς, ἀρκοῦδες οἱ ὁποῖες ἔχουν πιά κταντῆσει ἕνα εἶδος πατριωτικοῦ συμβόλου. Ἀποτελοῦν μέρος τοῦ πληθυσμοῦ καὶ φιγουράρουν σὲ ἐμβλημα τῆς πόλεως. Ζοῦν ἐλεύθεροι, σὲ μιὰ μεγάλην ἔκτασιν, ποὺ ἡ ἐπιφάνειά της εἶναι χαμηλότερη ἀπ' τοὺς δρόμους καὶ οἱ διαβάτες γουστάρουν μετὰ τὰ τρεξίματα καὶ τὰ χοροπηδήματα τοὺς ποῦ, πολλὰς φορές, εἶναι πολὺ διασκεδαστικά.

Τὰ δύο κορίτσια ἐπαιρναν μαζί τους, σ' ἕνα πανεράκι, κομμάτια ψωμί καὶ

καλοῦδια καὶ τᾶρριναν σὲς ἀρκοῦδες. Τότε κείνες ἔδειχναν τὴν εὐχαρίστησή τους μετὰ γρολλισμοὺς καὶ μετὰ ἰστίματα.

Τὰ ζῶα αὐτὰ τ' ἀγαποῦν τόσο πολὺ στὴ Βέρνη, ὥστε συνέβη πολλές φορές νὰ κληροδοτήσουν μετὰ διαθήκης διάφορα ποσὰ σὲς ἀρκοῦδες. Καὶ ἔτσι οἱ ἀρκοῦδες τῆς Βέρνης εἶναι πολὺ πλούσιες καὶ ἔχουν — θὰ τὸ πιστέψετε; — πολὺ μεγάλη περιουσία

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΖ'.

Ἡ Κάρολα

Ὁ καρὸς περνοῦς εὐχάριστα γιὰ τις, δὸ φίλενάδες. Εἶχαν τόσες ἀναμνήσεις, τόσες σχέσεις. Σχεδὸν πάντα γιὰ τὴ Βαλκανία μιλοῦσαν, καὶ ὅμως τὸ θέμα φαινόταν ἀνεξάντητο.

Μιὰ μέρα, καθὼς εἶχαν ὁλοὶ καθῆσει σὲ τραπέζι, ὁ κ. Ρεβάλ εἶπε κατὰ πού ἔκανε τὴν κόρη τοῦ νῦν ἀντιναύχου:

— Φαίνεται πὺς οἱ ντὲ Λουὶ εἶναι στὴ Βέρνη.

— Καὶ ἡ Κάρολα; ῥώτησε ἡ Μίλλο. (Ἐπεται συνέχεια)

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΤΑΞΙΔΙΟΤΕΣ

Ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ βορρῆα
τὰ νοιώθω κινημένα
ἀπανωτά, κοπαδιαστά,
συγώνουνε ὁλοένα,
καὶ οἱ ἴσκιος ἀπ' τὰ φτερούγια τους,
χαμόδουρτοι — ὅσο πάνε —
ὅμοια σὲ κῦμα ἢ στὴ στεριά
βαρεῖα τ' ἀκολουθᾶνε.

Νοιώθω πὺς κάπου ἀπόστασε
τὸ στράτευμα καὶ ἀράζει,
καὶ ἡ σάλπιγγά τους σὺναξη
στοὺς ταξιδιώτες κράζει.
Στέκονται μέρες... ὅσπερα
οἱ σημαῖες τους τρικυμίζουν
καὶ στὰ πλευρά τους τ' ἀρματα
βροντοῦν καὶ οὐπηρείζουν.

Καὶ ξεκινᾶνε τὸ στράτευμα
σμερτὸ, σφιχτὸ, μιὰ τάξη:
πάνω ἀπ' τ' ἀδῶ τὸ θέρος "μας
πορεύεται ν' ἀράζει.

Καὶ, κάποιον δεῖλι, ἀπὸ ψηλὴ
οκοπιάν, ἢ ἀπ' ἀκρογιάλι
στρωτὸ, μιὰ δύση εἰρηνικιά,
— γιὰ, μιὰν αὐγούλα πάλι, —

θὰ ἰδοῦμε, — σὺν προμάντευμα
ποὺ ἀλήθεψε, — σὺν κατὶ
ποῦ ἄς ἔρθῃ, μιὰ καὶ θὲ νάρθῃ! —
θαμπή, καπνίης γεμάτη,
μιὰ μακροῦλὴ ἀπὸ σύννεφα
σειρά, σφιχτοδεμένη,
ποὺ στὸν ὁρίζοντα ἀκρινὰ
καὶ ὅλη μαζί παγαίνει.

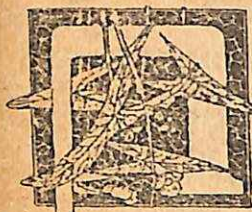
Θλιμμένο λευκὸ στέφανο,
ποὺ ὁ ἥλιος πικρὰ ἀσπλώνει,
τὸν πεθαμμένο ὁρίζοντα
μακροῦλὰ θὰ περιζώνῃ,
καὶ τ' ἀργονύμαντα νερά,
ποὺ θὰ τὸ καθρεφτίζουν,
θᾶναι σὰ ρόδα ὠχρόλευκα.
ποὺ ἀγάλλει, ξεφυλλίζον.

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΧΥΔΑΙΑ ΓΛΩΣΣΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΡΟΧΤΕΣ μιλούσαμε 'ς ἕναν κύκλο γιὰ τὰ «μόρτικα» ποὺ μεταχειρίζονται μερικὰ παιδιὰ σὲς Μικρὲς Ἀγγελίες. Καὶ κά-

ποιος φίλος μας εἶπε:

— Δὲ φταῖνε καὶ τόσο τὰ παιδιὰ. Στὴν ἐποχὴ μας, ἡ ἀνατροφή τους εἶναι λιγάνι παραμελημένη. Τὰ φέρουν νὰ διαβάσουν ὅ,τι τύχη. Καὶ αὐτὴ ἡ δημοτικὴ γλῶσσα ποὺ ἐπικράτησε, τὰ παρασύρει στὴ χυδαιότητα χωρὶς νὰ θέλουν. Ἀπὸ τὸν καιρὸ μάλιστα ποὺ ἡ δημοτικὴ εἰσῆλθε στὰ σχολεῖα καὶ 'ς αὐτὴν γράφεται καὶ ἡ Διάπλασι, τὸ κακὸ ἐπαράγεινε.

Δὲν ἀκούγα πρώτη φορὰ αὐτὴ τὴν ἰδέα. Πολλοὶ πραγματικῶς νομίζουν πὺς ἡ δημοτικὴ «παρασύρει στὴ χυδαιότητα», ἐνῶ ἡ καθαρεύουσα ποὺ γράφαμε προῖτα, ἦταν ἕνας φραγμός. Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι μιὰ πλάνη. «Χυδαῖα γλῶσσα δὲν ὑπάρχει» χυδαῖοι ἀνθρώποι μόνο, χυδαῖα αἰσθήματα, χυδαῖες ψυχές. Καὶ αὐτὸ πάλι τᾶκουσα πολλές φορές. Καὶ εἶναι μιὰ μεγάλη ἀλήθεια. Εἴτε τὴ δημοτικὴ γράφει, εἴτε τὴν καθαρεύουσα, ὁ εὐγενὴς μένει πάντα εὐγενὴς καὶ ὁ χυδαῖος μένει πάντα χυδαῖος. Οἱ χειρότερες βρισιές, οἱ μεγαλύτερες προστυχίες, μποροῦν νὰ γραφοῦν καὶ στὴ γλῶσσα τοῦ Πλάτωνα. Ἀπεναντίας μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγενικότερη σκέψη μετὰ τὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ.

Μιὰ φορὰ, θυμᾶμαι, ἔπεσε στὰ χέρια μου διατριβὴ ἐνδὸς παλιοῦ δασκάλου, ποὺ τὸ εἶχε μετὰ κάποιον του συνάδελφο. Ἦταν ἕνας Ἀβελλὸς μ' ἐκφράσεις σὺν αὐτῆς: «Κάθαγμα! περτοίμια! φαῦλε! οὐτιδανέ, δοκη-ἀίσσοφ, ἀργυρῶνῃτε» καὶ καθεξῆς. Ὅλα στὴν καθαρεύουσα, ἐννοεῖται, καὶ σύμφωνα μετὰ τὴν ἀρχαία γραμματικὴ. Ἀλλὰ ἔπαιναν γιὰ τοῦτο νὰ εἰπῇ χυδαῖα; Ὅχι βέβαια! Ὁ παλιὸς ἐκεῖνος δάσκαλος, ποὺ ἤξερε τόσο καλὰ τὴν παλὴν γλῶσσα, δὲν ἦταν παρὰ ἕνας χυδαῖος. Τὰ ἴδια θᾶγραφε καὶ στὴ δημοτικὴ: «Σκουπίδι, λέρα, παλιάνθρωπε, φαντασμένε, πουλὴ μένε» καὶ πᾶσι λέοντας.

Τὸν ἴδιον καιρὸ ἔνυχε, θυμᾶμαι, νὰ διαβάσω ἕνα βιβλιαράκι τοῦ σοφοῦ Ἰωνάβου Πολυλά, μιὰ ἀπάντησι γιὰ κάποιον φιλολογικὸν ζήτημα σὲν Ἀγγελο Βλάχο. Τὴν ἀντίθεσιν! Ἦταν, στὴ δημοτικὴ, τὴ μόνη γλῶσσα

ποὺ ἔγραφε ὁ Κερκυραῖος αὐτὸς μαθητὴς τοῦ Σολωμοῦ. Ἀλλὰ μετὰ πόση εὐγένεια, μετὰ πόση ἀβρότητα! Οὔτε βρισιές οὔτε πειράγματα. Κάπου-κάπου μόνο μιὰ λεπτὴ εἰρωνεία. Γιατὶ λοιπὸν ἡ «χυδαῖα» γλῶσσα, ἡ γλῶσσα τοῦ λαοῦ, τῆς ἀγορᾶς, δὲν ἔκανε χυδαῖο, πρόστυχο, ἀγοραῖο καὶ τὸν Πολυλά; Ἀπλούστατα γιὰτὶ δὲν ἦταν. Καὶ ὁποῖος δὲν εἶναι, ὁποῖος δὲν τὸ χει μέσα του, δὲν γίνεται ποτέ, ὁποῖος δὴποτε γλῶσσα καὶ ἂν μεταχειρισθῇ.

Ἀς ἔλθουμε τώρα καὶ σὲς Μικρὲς Ἀγγελίες. Ἐκείνο ποὺ κάνει μερικὲς νὰ σοκάρουν τόσο, τί νὰ εἶναι; ὁ δημοτικὸς τύπος κάθε τους λέξης, ἡ ἔννοια, ἡ σημασία της; Ἐγὼ λέω τὸ δεύτερο. Καὶ ἂν ἐξετάσετε τὸ πρᾶγμα καλὰ, θὰ ἴδῃτε καὶ σεῖς πὺς αὐτὸ εἶναι, Π: χ: διαβάσετε: «Βρὲ βλάκα Καραγκιόζη, δὲ θὰ πάψῃς πιά τις σοκάρες;» Σοκάρεστε, πειράζεστε. «Ἀς ὑποθέσουμε ὅτι ἐδιαβάσατε: «Ὡσὺ, βλάξ Γελωτοποιέ, δὲν θὰ παύσης ἐπιτέλους τὰς ἀνόστοις ἀνοησίας σου;» Θὰ ἐπειράξετε λιγότερο; Δὲν τὸ πιστεύω! Γιατὶ ἀμέσως, μετὰ τὸ νοῦ σας, θὰ ἐμεταφράζετε τὴν ἀφοργὴ αὐτὴ καθαρεύουσα καὶ θὰ ἐβλέπατε πὺς ἕνα παιδί βρῆκε ἕνα ἄλλο καὶ τὸ λέει βλάκα, ἀνοστο, σαχλό. Ἀδιάφορο σὲ ποιὰ γλῶσσα. Καὶ γαλλικὰ νὰ τοῦ τᾶλεγε, καὶ ἀγγλικὰ, τὸ ἴδιο θᾶταν: βρισὶα καὶ προστυχία. «Εἶσι καὶ διὰν διαβάσατε σὲ μιὰ Μικρὴ Ἀγγελλία: «Καλὴ μου υπεμπέκα, στὴ γιορτὴ σου σοῦ στέλνω ἕνα μουσομουρισμένο μπουκετάκι ἀπὸ λουλούδια τῆς ψυχῆς μου μετὰ χίλιες εὐχές», ποτὲ δὲν θὰ σὰς περάσῃ ἰδέα προστυχίας ἢ χυδαιότητας, ἐπειδὴ τάχα τὸ ἀβρό, τὸ εὐγενικὸ αὐτὸ συγχαρητήριο εἶναι γραμμένο σὲ μιὰ γλῶσσα ποὺ οἱ ἐχθροὶ της τὴ λένε χυδαῖα. Ἀπεναντίας, τὸ ἀρωμά του σὰς φτάνει γρηγορότερα, ζωηρότερα, ἀκριβῶς γιὰτὶ δὲν ἔχετε ἀνάγκη νὰ τὸ μεταφράσετε, πὺς ἂν ἦταν στὴν καθαρεύουσα.

Θὰ πῆτε: Μὰ τότε καὶ ἡ προστυχία, ἡ χυδαιότης ἐκείνων ποὺ βρίζουν στὴ δημοτικὴ, δὲν κτυπᾷ γρηγορότερα, ζωηρότερα, ἀκριβῶς γιὰτὶ δὲν ἔχουμε ἀνάγκη νὰ μεταφράζουμε τὴ ζωηρὰν γλῶσσα παρὰ τὴν καταλαβαίνουμε ἀμέσως; — Αὐτὸ καί, τὸ παραδέχομαι. Μὰ εἶναι τὸ μικρότερο κακὸ. Γιατὶ τὸ μεγαλύτερο εἶναι ἡ προστυχία τῆς ψυχῆς, ἡ ἀπουσία φυσικῆς εὐγένειας, ἡ ἑλλειψὴ ἀνατροφῆς. Οὔτε θᾶταν λογικὸ καὶ φρόνιμο νὰ ποῦμε ὅτι πρέπει νὰ ἐξορίσουμε τὴ δημοτικὴ καὶ νὰ ξαναγυρίσουμε στὴν καθαρεύουσα, ἐπειδὴ μετὰ τὴν πρώτην φαίνεται περισσότερον καὶ μετὰ τὴν δευτέραν κορβεταὶ ἡ χυδαιότης μερικῶν ψυχῶν. Τὸ ζήτημα, βλέπετε,

εἶναι ὅχι πὺς νὰ κορβεταὶ ἡ πὺς νὰ φαίνεται λιγότερο τὸ κακὸ, — θᾶταν ἀπάτη, ὑποκρισία, — ἀλλὰ πὺς νὰ μὴν ὑπάρχῃ καθόλου. Καὶ διὰν ὑπάρχῃ, γι' αὐτὸ βεβαίωτατα δὲ φταῖνε ἡ γλῶσσα. Φταῖνε κείνοι ποὺ ἀφίνουν τὰ παιδιὰ νὰ διαβάσουν ὅ,τι τύχη ποὺ τοὺς ἐπιτρέπουν νὰ λένε καὶ νὰ γράφουν ὅ,τι θέλουν ποὺ παραμελοῦν δηλαδὴ τὴν ἀνατροφή τους. Φταῖνε ἀκόμα τὰ παιδιὰ τὰ ἴδια ποὺ παρασύρονται, ὅχι ἀπὸ τὴ χυδαιότητα τῆς δημοτικῆς, — εἰπάμε, τέτοιον προῖγμα δὲν ὑπάρχει, — ἀλλ' ἀπὸ τὸ κακὸ παράδειγμα μερικῶν χυδαίων ποὺ ξεχνούν στὴ δημοτικὴ τὴ χυδαιότητα τῆς ψυχῆς τους, γράφοντες σ' ἐφημερίδες, σὲ περιοδικὰ, σὲ βιβλία, — ἀναγνώσματα ἀπαγορευμένα στὰ παιδιὰ.

Οἱ τελευταῖες στίλές π. χ. τῶν λαϊκῶν περιοδικῶν εἶναι γεμάτες ἀπὸ ἀγγελίες ἀναγνωστῶν ὅλο μετὰ μόνιμες ἐκφράσεις. Καὶ μερικὰ παιδιὰ ποὺ κάνουν τὸ κακὸ νὰ τις διαβάσουν, κάνουν καὶ τὸ κακὸ νὰ τις μιμοῦνται. Τὰ καλὰ παιδιὰ ὅμως καὶ τὰ μ' ἐπιμένει ἀνατρεφόμενα, οὔτε τέτοια περιοδικὰ πιάδουν στὰ χεῖρα τους, οὔτε Ἀγγελίες μιμοῦνται γραμμένες ἀπὸ μόνιμους ποὺ ἔνυχε νὰ ἔξουν καὶ δυὸ γράμματα. Ἀπὸ τὴν ἴδια πηγὴ προέρχονται καὶ μερικὰ πρόστυχα ψευδώνυμα ποὺ εἰσχωροῦν στὴ «Διάπλασι» τώρα τελευταῖα, καὶ μερικὲς προστυχότητες ὀνομασίες Μικρῶν Συλλόγων, Συμμορίας, Καμῶρα, κτλ. Στοιχηματίζω ὅτι πολλὰ παιδιὰ δὲν θὰ ἔξουν κίλδ-καλὰ τὴ σημασία τῶν λέξεων ποὺ τις βλέπουν καὶ τις ἀντιγράφουν.

Κάποτε καὶ ἡ «Διάπλασις» ἐδημοσίευσε ἕνα μυθιστορηματάκι μετὰ τὸν τίτλο: «Ἡ Συμμορία τοῦ Ἀρλεκίνου». Ἀλλὰ ἐκεῖ ἐπρόκειτο γιὰ μιὰ πραγματικὴ ληστικὴ συντροφιά, ποὺ τὴν νικά ἕνας καλὸς καὶ ἀξιολύμηντος Πιερρότος. Πὺς, γιὰ ποιὸ λόγο, ἀπὸ ποιὰ ἀναλογία, πρέπει νὰ ὀνομάζον καὶ τὰ παιδιὰ μᾶς «συμμορίες» τοὺς Συλλόγους ποὺ κάνουν γιὰ τὸς εὐγενικοὺς καὶ ἀθῶνους σκοπούς; Δὲν τὸ καταλαβαίνω! Ἐγὼ μόνο πὺς ὅλ' αὐτὰ πρέπει νὰ λείψουν. Πρόστυχες Μ. Ἀγγελίες, πρόστυχα ψευδώνυμα, πρόστυχες ὀνομασίες Συλλόγων, ὅλα! Μὲ τὸν τρόπο ὅμως; Νὰ ἐπέμβῃ ἀυστηρὴ καὶ ἄγρια ἡ «Διάπλασις», νὰ τὰ παγορεύσῃ, νὰ μὴν ἐγκρίνῃ, νὰ μὴ δημοσιεύσῃ τίποτε; Βέβαια, καὶ αὐτὸ στὴν ἀνάγκη θὰ γίνῃ. Ἀλλὰ τὸ καλύτερο θᾶταν ν' ἀναγνωρίσουν τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ πὺς αὐτὰ δὲν ταιριάζουν καθόλου, νὰ τὰ σιχαθοῦν καὶ νὰ τὰ φέρουν μονάχα τους. Ἀς τὸ ἐλπίσουμε...

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΓΥΡΕΥΟΝΤΑΣ ΤΥΧΗ... ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Γ' (Συνέχεια)

Πήρε το πρώτο μονοπάτι που βρήκε μπροστά του, έτρεξε, και δεν έστάθηκε, παρ' αφοῦ εκουράσθηκε.

Τέτοιο φόβο του είχε κάνει δ' αγριάνθρωπος εκείνος, όταν τον είδε να πλησιάζει με τις δυο μαχαίρες, ώστε για όλο τον κόσμο δε θάμνε πιά στο καλυδόσπιτό του. Θά προτιμούσε να πάη αποδύχεται, να περπατήσει δ' άκρες ώρες, μ' ένα ποταμό, να περπατήσει από τον άνθρωπο που του φάνηκε τόσο τρομερός...

Μπορεί να μην ήταν καθόλου κακός ο Γιακουμάς εκείνος, που ήθελε, απλώς, να σφάξη το γουρούνι του. 'Ο Πάνος το σολογιζόταν κι' αυτό, μ' αὐτὸ τοῦ ἔμενε πάντα ἡ ἐντόπωση τοῦ τρόμου. Κι' ἔτρεχε, ἔτρεχε... νὰ σωθῇ!

Δ'. Τρέχοντας βρήκε τὸ μεγάλο δρόμο που ὀδηγοῦσε στὴν πόλη. Ἐξακολούθησε νὰ περπατῇ ἀποφασιστικά. Ἦσαν ἄλλως τε μὴ ὠραιότατη αὐγή. 'Ο ἥλιος, μόλις εἶχε δῆ, ἐχρῶσσε τις κορυφές τῶν βουνῶν. Τὰ πουλιά κελαηδοῦσαν μέσα στὰ χαμὸδενδρά κι' ἡ πρασιναδά ἦταν ραντισμένη ἀκόμα μὲ σταγόνες δροσιάς.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Σὲ λίγο πείνασε καὶ στάθηκε. Ἀπὸ τὸ σκικκὺ τοῦ ἔβγαλε τὸ ὑπόλοιπο τοῦ καρβελιοῦ κι' ἔφαγε μὲ πολλὴν δρεψή.

Τὸ ταλαίπωρο αὐτὸ καρβέλι, που τοῦ χρησίμευσε καὶ γιὰ προσκέφαλο, εἶχε καταντήσει ξερὸ ὅσον πέτρα. Ἀλλὰ ἡ πείνα τοῦ παιδιοῦ δὲν ἐχωράετο καὶ τὰ δόντια του ἦσαν γερά, ὅσο τὸ στομάχι του. Ἦταν τὸ ξερόφωμο ἐκεῖνο ὅπως ὅταν παντοσπᾶν.

Νὰ, μπροστὰ του, κι' ἕνα ποταμάκι που κατέβαινε ἀπ' τὸ βουνό... Γονάτισε κι' ἤπιε ἀπὸ τὸ κρυστάλλινο, τὸ δροσερότατο ἐκεῖνο νερό. Ἐπειτα ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του.

Θάταν ἐνδεκα ἡ ὥρα, ὅταν ἔφθασε σ'

ἕνα χωριό, ὅχι πρὸς μεγάλο ἀπ' τὸ Νιοχώρι. Περνώντας ἀπὸ τὸν κεντρικὸ δρόμο, ἐγνώρισε μερικὰ σπιτία που τὰ θυμόταν ἀπὸ τότε που εἶχε ξαναπαίει ἐκεῖ μὲ τὸν μακαρίτη τὸν πατέρα του. Προχώρησε ἀκόμα, καὶ βρέθηκε στὴν πλατεία τῆς Ἐκκλησίας. Ἐκάθησε κεῖ, κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο καὶ σολογιζόταν τὴν πόλη.

Τὴ στιγμή ἐκείνη, μπροστὰ στὴν πόρτα ἐνὸς χανιοῦ, εἶδε ἕναν ἄνθρωπο μὲ μαυρισμένο πρόσωπο, που τοῦ φάνηκε ὅσον καρβονιάρης. Τὸν ἀκολοῦθοῦσαν δυὸ παιδιὰ, τὸ ἴδιο φτωχοντούμενα. Κρατοῦσαν κι' οἱ τρεῖς στὴν μασχάλη τους ἀπὸ ἕνα κομμάτι ψωμί κι' ἀπὸ λίγο τυρὶ μέσα σὲ στρατσόχαρτο. Ἐκάθησαν κι' αὐτοὶ κάτω ἀπὸ ἕν' ἄλλο δέντρο τῆς πλατείας, γιὰ νὰ φάνε. Κι' αἶμα ὁ Πάνος τοὺς εἶδε καλότερα, εἶπε μέσα του:

«Θὰ εἶναι ἀπ' αὐτοὺς που καθαρίζουν καμινάδες».

Γιατ' ἦταν πραγματικῶς ἴδιοι κι' ἀπαράλλακτοι, ὅπως τοῦ εἶχαν περιγράψει αὐτοὺς τοῦ εἶδους τοὺς ἐργάτες. Φοροῦσαν χοντρά παπούτσια μὲ μεγάλα καρφία, ροῦχα μαῦρα, μικροὺς μωτεροὺς σκούφους καὶ κρατοῦσαν στὸν ὦμο ἀπὸ μὴν κουλούρα σχοινὶ μὲ κατὶ ἄλλα ἐργαλεῖα.

Ἀπὸ τὴν προετοιμασία τους ὅλη, ὁ Πάνος κατάλαβε πὼς ἐσκόπευαν νὰ κάμουν περιοδεία στὶς πλησιέστερες πόλεις, γιὰ νὰ καθαρίσουν καμινάδες καὶ νὰ κερδίσουν λεπτὰ.

Πὼς τοὺς ἐζήλευε! πὼς θάθελε νὰ-ταν κι' αὐτὸς μαζί τους, νὰ καθαρίζῃ καμινάδες καὶ νὰ κερδίζῃ λεπτὰ, γιὰ νὰ στέλνῃ τῆς μητέρας του!

Δὲν τοὺς ἐγνώριζε ὅμως καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ τοὺς μιλήσῃ. 'Ο ἄνθρωπος μάλιστα που θὰ ἦταν χωρὶς ἄλλο ὁ ἀρχιεργάτης, φαινόταν ἀρκετὰ ἄγριος κι' ἀπλησίιστος. 'Ο Πάνος λοιπὸν ἔμεινε στὴ θέση του κι' ἀπὸ κεῖ τοὺς ἔβλεπε νὰ τρώνε.

Ἀπὸ τὴν δρεψή που ἔτρωγαν τὸ φρέσκο ψωμί καὶ τὸ ἄσπρο τυρὶ τους, φαινόταν πὼς τέτοια πράγματα δὲν τὰ εἶχαν ἀφθονα καθεμέρα... Ἀλλὰ ὁ Πάνος δὲν ἀνησυχῆσε καθόλου, ὅτε μετάνοιωσε γιὰ τὴν ἐπιθυμία του, γιὰτὶ κι' αὐτὸς δὲν ἦταν δὲ συνειδητός

νὰ τρώῃ καθεμέρα ψωμί φρέσκο κι' ἄσπρο τυρὶ...

Ὡστόσο ἐκεῖνοι, ἀφοῦ ἔφαγαν καλὰ-καλὰ, σηκώθηκαν κι' ετοίμασθηκαν νὰ φύγουν.

'Ο Πάνος δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ. Φοβήθηκε μὴ χάσῃ μὴ τόσο καλὴ ἐσκαιρία που τοῦ παρουσιαζόταν, καὶ τοὺς ἐπλησίασε. Ἐβγαλε μὲ σεβασμὸ τὸ σκούφο του καὶ μὲ δειλία ρώτησε τὸν ἀρχιεργάτη:

— Καπνοδοχοκαθαριστὲς εἴσαστε;

— Ναι, παιδί μου, ἀπὸ τῆ Σαβόει, ἀποκρίθηκε ὁ ἄντρας.

— Καὶ τί πρέπει νὰ κάμῃ κανεῖς, γιὰ νὰ γίνῃ καπνοδοχοκαθαριστὴς ὅσον καὶ σὺ;

— Νὰ μάθῃ τὴν τέχνη, νὰγοράσῃ ἐργαλεῖα, νὰ γυρᾷ ἀπὸ πόλιν σὲ πόλιν καὶ νὰ καθορίζῃ καμινάδες.

— Ἀμ' ἂν δὲν ἔχει λεφτά, νὰγοράσῃ ἐργαλεῖα;

— Τότε πᾶει μαθητὴς σ' ἕναν τεχνίτη. Μὰ γιατί ρωτᾷς; Μὴ τὴν τέχνη καὶ θέλεις καὶ οὐ νὰ μάθῃς τὴν τέχνη μας;

— Ναι, ἀφεντικό, θέλω...

— Χμ! Μὲ τὴν τέχνη μας μπόρει κανεῖς νὰ βγάλῃ λεφτά. Μὰ πρέπει νὰ ξενιτωῖσαι, νὰ τριγυρίζῃς...

— Δὲ μὲ νοιάζει γι' αὐτό...

— Κι' ἡ μάνα σου σάφηνει;

— Ἡ μάνα μου κάθεται στὸ χωριό μας, τὸ Νιοχώρι, μὲ τὰ δυὸ ἄδερφάκια μου. Κι' ἴσα-ἴσα, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε νὰ μᾶς τρέφῃ, — χήρα, βλῆσαι, — ἔφογα ἐγὼ νὰ βρῶ τὴν ὁδὸν.

— Καλὰ ἔκαμες. Καὶ θέλεις, ἀλήθεια, νὰ γίνῃς καπνοδοχοκαθαριστὴς;

— Ναι, ἀφεντικό. Ἄν ἔβρισκα κανένα μᾶστορα, νὰ μὲ πάρῃ μαθητὴ...

— Ἀπὸ τὸ χωριό σου ποτ' ἔφυγες;

— Χτὲς τὸ πρωῒ.

— Καὶ πὼς πέρασες ἀπὸ χτὲς, τί ἔκανες;

— Χάθηκα στὸ βουνό. Κοιμήθηκα σ' ἕνα σταῦλο. Καὶ σήμερα ξεκίνησα πρῶτ' πρῶτ', κι' ἔφευγα σ' αὐτὸ τὸ χωριό.

— Καὶ τώρα, πῶς;

— Ἰσα στὴν πρωτεύουσα.

— Στὴν πρωτεύουσα; ἔκαμε ὁ ἀρχιεργάτης χαμογελώντας.

Τὴν ὥρην, ἀφοῦ ἔφαγαν καλὰ-καλὰ, σηκώθηκαν κι' ετοίμασθηκαν νὰ φύγουν.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

χιεργάτης χαμογελώντας. Τί λὲς ἐκεῖ!

Μὰ καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ που τὸν συνοδεύαν, γέλασαν καὶ κούνησαν τὸ κεφάλι τους, ὡς νὰ θέλαν νὰ ποῦν:

«Στὴν πρωτεύουσα; Ἀμ' δέ; πολλὰ καρδέλια θὰ φᾶς, ὡς που νὰ φτάσῃς!»

Ὁ ἀρχιεργάτης τότε σοβαρεύτηκε καὶ εἶπε:

— Ἀκουσε, παιδί μου. Τὸ Παρίσι εἶναι μακριά. Ἐγὼ μὲ τὰ παιδιὰ δὲ θὰ πᾶμε στὸ Παρίσι, παρὰ σὲ ἄλλες πολιτεῖς πρὸ κοντινές. Στάθακα μὲ λένε. Κι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ τὴν κάνω χρόνια. Ἐρχομαι μαζί μου καὶ σὺ;

— Ὡ ναι, ἀφεντικό! ἔρχομαι. Καλὸς ἄνθρωπος μὲ φανίσαι.

— Σ' εὐχαριστῶ. Ὁ δὲ σου δίνω, ὅτι δίνω καὶ στάλλα παιδιὰ: δυὸ δεκάρες τὴν ἡμέρα. Μὰ πρέπει νὰ δουλεύῃς γερὰ καὶ νὰ μὴν κλαῖς, ὅσοι ἀπ' λίγες ἡμέρες, γιὰ νὰ γυρίσῃς πίσω στὴ μάνα σου.

— Ὡ, ὅχι! Σοῦ δίνω ὑπόσχεση πὼς θὰ δουλεύω γερὰ καὶ δὲ θὰ κλαίω.

— Ὡραία! ἡ συμφωνία μας ἔκλεισε. Τί λένε καὶ σεῖς, παιδιὰ; Σὰς ἀρέσει ὁ καινούργιος σόντροφος;

— Καλὸς εἶναι, εἶπαν τὰ παιδιὰ.

Καί, πραγματικῶς, δὲν φαινόταν δυσάρεστη μὲναι πὼς μεγάλωνε ἡ συντροφιά τους μὲ τὸν Πάνο. Ὁ γιὸς τῆς χήρας Σαράνταινας ἦταν συμπαθητικὸ παιδί.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐργασίας, ἀφοῦ κα-νονίσθησαν ἔτσι ὅλα, ἔδωσε τὸ σύνθημα κι' ἐξεκίνησαν.

Στὸ δρόμο, οἱ δυὸ μικροὶ καπνοδοχοκαθαριστὲς ἔκαναν πολλὰ καὶ διάφορα ἐρωτήματα στὸν Πάνο: κι' ἀφοῦ ἔμαθαν γιὰ τὸ χωριό του καὶ τὸ σπιτί του, τοῦ διηγήθηκαν κι' αὐτοὶ τὰ δικά τους. Ἐνα χρόνο, τοῦ εἶπαν, εἶχαν στὴν ὁμηρεσία τοῦ Στάθακα, που τοὺς εἶχε «νοικιάσει» ἀπὸ τὴν μητέρα τους. Μαζί του, εἶχαν γυρίσει πολλὰς χώρες τὸ χειμῶνα, μικρὰς καὶ μεγάλας, καὶ πολλὰς καμινάδες εἶχαν καθαρίσει, μεγάλας καὶ μικρὰς...

Τὸ καλοκαίρι πάλι εἶχαν γυρίσει στὸν τόπο τους. Τοῦ εἶπαν ἀκόμα πὼς ἡ δουλειὰ τους εἶχε πολλὰς δυσκολίες καὶ πὼς τὸ ἀφεντικό, ὅταν εἶχε τὴν μορφήν του, τὰ χτυποῦσε μὲ τὸ σχοινί.

— Ἀσχημὸ αὐτό, εἶπε ὁ Πάνος. Χωρὶς αἰτία, νὰ σὲ δέρνουν...

— Ἔτσι εἶναι ὅλοι οἱ μᾶστοροι, ἀποκρίθηκεν τὰ παιδιὰ. Ἄντε σὺ, νὰ βρῇς τὸν καλότερο.

Ἐπειδὴ ὁ ἀρχιεργάτης περπατοῦσε γρήγορα, τὰ παιδιὰ ἀναγκάζονταν νὰ τρέχουν, γιὰ νὰ τὸν προφτάσουν. Ὁ Πάνος ὅμως που εἶχε τὰ μικρότερα σκέλια, ἔμενε πάντα πίσω, καὶ κάθε τόσο ὁ Στάθα-κας γύριζε καὶ τοῦ φώναζε ἄγρια:

— Ἐ! ἐγὼ δὲν θέλω ἀκαμάτηδες μαζί μου! Περπάτα πρὸ γρήγορα! Μᾶρς!

Ὁ Πάνος τότε, γιὰ νὰ μὴ μένῃ πίσω, ἄρχισε νὰ τρέχῃ, ὡς που ἔφτανε τὸν ἀφεντικό του, λαχανιασμένος κι' ἰδρωμένος.

Ἦταν περπατήσαν ὅλη τὴν ἡμέρα μέσα σὲ μὴν κοιλιά. Τὸ βράδυ ἔφταναν κατὰσκοποῖ σ' ἕνα χωριό. Ὁ Στά-θακας ἐγνώριζε ἐκεῖ ἕνα χαμὸσπιτο. Τοὺς ἔμπασαν μ' ἄρκετὴ προθυμία, γιὰ νὰ τοὺς φιλοξενήσουν. Ὁ ἀρχηγὸς πλάγιασε σὲ μὴν φάρα, μέσα στὸ σπιτί. Τὰ παιδιὰ ὅμως τὰ ἔστειλαν στὸ σταῦλο, ὅπου πλάγιασαν, τὸ ἕνα κοντὰ τὸ ἄλλο, ἀπάνω σ' ἄχαρα που ἦταν σκορπισμένα στὸ πάτωμα.

Πάλι καλὰ!

Ἦ ἦτο που ἔκανε τώρα ὁ Πάνος ἦταν ὁ δὲ-σκολη, γεμάτη περιπέτειες. Ὁ μικρὸς ὅμως ἦταν πολὺ εὐ-χαριστή-μῆνος, πρῶτο γιὰτ' εἶχε βρῇ συντροφιά ἀπὸ παιδιὰ τῆς ἡλικίας του, καὶ δεύτερο γιὰτὶ μποροῦσε νὰ κερδίζῃ λίγα χρήματα καὶ νὰ βοηθῇ μ' αὐτὰ τὴν μητέρα του.

Στὴν ἀρχή, ἡ ἐργασία πέρασε ἀπὸ κάμποσα χωριά καὶ χωριοδάκια, ὅπου, φυσικὰ, δὲν μπόρεσε νὰ βρῇ ἐργασία, γιὰτὶ οἱ χωρικοὶ καθαρίζουν τίς καμινάδες τους μονάχοι.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ἦσαν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τῆς νύχτας, ὅσοι ἀπὸ τὴν τρομάρα τῆς χαρῆς, ὁ Πάνος αἰσθανόταν χαρὰ μεγάλη που ἦταν ἐλευθερός, μακριὰ ἀπὸ τὸ καλυδόσπιτο ἐκεῖνο, που τόσο τοῦ εἶχε στοιχίσει ἡ φιλοξενία του.

Ὅταν ὅμως μπήκαν σὲ μὴν πόλιν, ὁ ἀρχιεργάτης ἔβαλε τὰ παιδιὰ νὰ φωνάζουν:

— Καμινάσαδες γιὰ καθαρίσμα!.. Ποῖος εἶναι!..

Κι' ὁ Πάνος ἐπίσης ἔμαθε νὰ φωνάζῃ τραγουδιὰ ὅσον τὰ ἄλλα παιδιὰ. Καί, μόλις ἀκουστήκε ἡ γλυκερὰ φωνή του, μὴν γιὰ ἐσκύψε ἀπὸ ἕνα παρά-θορο κι' ἐφώναξε:

— Ἐ, παιδί!.. Ἐγὼ ἔχω καμινάδες γιὰ καθαρίσμα!.. Ἐλάτε!

Τὰ παιδιὰ μὲ τὸ Στάθακα μπήκαν στὸ σπιτί τῆς γριάς. Τὰ δυὸ ἔμειναν κάτω γιὰ νὰ μαζέψουν τίς καμινές: κι' ὁ Πάνος μὲ τὸν ἀφεντικό του ἀνέβη-καν στὴ στέγη.

μαρτυρ. (ἀρ. et εἰς τ. κύων, ἄδικοι, ἄν. μτ. σύν) — 291. Vouloir c'est pouvoir. — 129. Obeissez à vos parents.

ΕΡΓΑ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΡΩΟΜΕΝΑ ΕΙΣ ΤΑ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

[*Νέος Τιμοκατάλογος*]
[Από τους εν παρενθέσει αριθμούς, ο πρώτος είναι τὰ ταχυδρομικά του Ἑσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἑξωτερικοῦ].

- Ἀδελφοῦλα μου, δρ. 15 (1,40 καὶ 4)
- Ἀφροδίτη, δρ. 15 (2 καὶ 5).
- Ζακυνθὸν Μαντήλη, δραχμ. 15 (1,40 καὶ 4.)
- Θάλασσον, Τόμος Γ', δραχμ. 8. (1,50 καὶ 5).
- Ἰσοβέλλα, δρ. 12 (1,20 καὶ 3,50).
- Κακὸς Δρόμος, δρ. 8 (1, 20 καὶ 3,50.)
- Κόσμος καὶ Κοσμῶς δραχμ. 15 (1,60 καὶ 4.)
- Κωμωδία τοῦ Ἀριστείου, δρ. 3. (1 καὶ 2,80.)
- Δέξη Μαλισιέρης, δρ. 3. (1 καὶ 2,80).
- Μητρική, δρ. 5 (1 καὶ 2,80.)
- Πετρίδες στὸν ἥλιο, δρ. 10, — (1, 40 καὶ 4.)
- Πόλεμος, δρ. 14 (2,10 καὶ 5.)
- Στάχυα καὶ Παπαρούνες, δραχ. 10 (1,40 καὶ 3,60.)
- Στέλλα Βιολάντη, δρ. 8 (1,20 καὶ 3,50.)
- Τιμὴ τοῦ Ἀδελφοῦ, 2 τόμοι, δρ. 28 (3,60 καὶ 8.)
- Φοιτηταί, δρ. 8 (1 καὶ 2,80).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 δρ. 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλά στοιχεία δρ. 4 τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 40 λεπτά ἡ λέξις, μὲ παχὰ δὲ στοιχεῖα δρ. 50, καὶ μὲ κεφαλαία λεπ. 60. Ὁ χωριστὸς στίχος δραχμῆς 2. Ἡ προκληρῶν εἶναι ἀπαραίτητος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ
Προκηρύσσομεν ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ διαγωνισμόν: «Ποῖος βασιλεὺς φερεῖ τὴν μεγαλύνειν κορών»; Προθεσμία μῆνας. Συμμετοχὴ δραχμὴ βραβεῖα ΕΚΠΑΛΗΚΤΙΚΑ. Παρατείνομεν ἐπὶ δίμηνον τοὺς διαγωνισμοὺς (ΚΓ' — 1272,1307,1374).
Δις: (ΚΓ' — 1400).

(ΚΓ' — 1591)
«ΟΥΡΑΝΟΣ»
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ
8 ΒΡΑΒΕΙΑ ΠΟ ΔΡΑΧΜΩΝ
Ἀπλοσώπουλα! Ποῖα οἱ ἀ-
γροῖσι, ἢ ποῖα νομίζετε, ὅτι εἶναι ἡ ὠραιότερα γλῶσσαι τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν; Ἡ ἀπάντησις σὲ λευκὸ μπιλιέτικι. Ἀπὸ τὸ ἐνα μέρος τὸνομα τοῦ ψηφίζοντος καὶ τοῦ ψηφισομένου, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο δυὸ καλὰ λόγια γιὰ τὴν γλῶσσαν πού προτιμάτε. Μονόδραχος συμμετοχὴ καὶ προθεσμία δίμηνος. Ψηφίσατε ὅλοι γιὰ τὰ βραβεῖα τοῦ «Οὐρανοῦ» εἰναι λαμπρότερα ὄλων. Δις: Χοράλαμπον Μουνδρέαν, Καλάμας.
Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜὸν
ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟ ΜΑΝΘΑΙ
(ΚΓ' — 1592)

Ἀνταλλάσσω Μικρὰ Μυστικά μὲ ἄλλους μοῦ στείλουν.
ΤΣΑΡΛΑΤΑΝΟΣ

ΚΓ' — 1593
Νίκη Βογιαζίδου, Μελαγχ. Σεληνολάτρη, ἔστειλα Μ. Μ. Περιμένω δικά σας.

ΤΣΑΡΛΑΤΑΝΟΣ
(ΚΓ' — 1594)
Μπαίνοντες στὸ κομψὸ σαλόνικι τῆς Διαπλάσεως, χαίρεται με τοὺς Τρεῖς Χωματοφύλλ... pardon Σωματοφύλακας, γιὰτὶ δὲν τοὺς κοστίζει τίποτα νὰ σὰς πετάξουν τὸ γάντι.
(ΚΓ' — 1595)

Σύμωρη, χάρικα πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία.
Μυστηριώδης Ὑπνωτιστὴς
ΚΓ' — 1596

Βρὲ παιδιά, ποτὲ νὰ μὴ τὰ βά-
ζετε με τοὺς Τρεῖς Χωματοφύλλ... pardon Σωματοφύλακας, γιὰτὶ δὲν τοὺς κοστίζει τίποτα νὰ σὰς πετάξουν τὸ γάντι.
Μυστηριώδης Ὑπνωτιστὴς
(ΚΓ' — 1597)

ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΩ Διαγωνισμοὺς Μ. Μ. καὶ Διηγήματος, θέλοντας νάχω θύμησης λογοτεχνικῆς. Προθεσμία τριμηνία. Δέκα τὰ καλλίτερα θὰ βραβευθοῦν. Σύστασις: Ἀντ. Γ. Μαραλον. Χτήριο Κατωμέρη, Κέρκυρα.
Ἰουλιανέ, Τριανταφυλλένια, Δίστ, Ρίτα, Φάσμα, Ἀλυσμ. Σμύρνη, Καλαμ. Λουλούδι, Μέντελων, Γυναικα, Χαλίκουτοπούλα, Ἀφ. Γυμνασιόται, Μιράντα, Ρεζεντά, Βασίλ. σὺς Παπαρούνες, Βιλασμο Πανσίπονο, πᾶρε μέρος στὸ φτωχικῶν μου; θὰ ρίχτε βάλασμο στὴν καρδοῦλα μου τὴ ματωβαμένη. Δέχεσθε καὶ ἀλληλογραφία;
ΑΡΧΙΔΙΑΒΟΛΟΣ
ΚΓ' — 1598

ΣΥΛΛΟΓΟΣ Ο «ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ»
Συκαδικαίει εἰς θάνατον: Ἀούα «Ὁμοσπονδία Ὁρχομενοῦ»: Ἀόρατος Πυγμάχος=Πανταξίς, στοίχημα. Ἀούα «Διαπλ. Ἀστυνομία»: Καρνοῦλ=Καραβούλιας. Καλικάντζαρε, μὴ ἐχνίς πῶς εἰσάγετε ἀνθρώποι εἰς τὴν Ἀγγελος Κιρτάς. στοίχημα τετρακόσους. Σεμίραμις=Κοφινάδελι Ἡσιόδους=Κούσης. Τεμπέλα=Χρυσάνθη. Ἑλλην Πολεμιστὴ=Προδρόμου. Ἡρώκη Φέσσα=Μαργαρίτου. Δαμαστής Κύματος=Καπᾶτος. Πικρὴ Σκλαβιά=Ζίνου. Βόρβυξ=Κουκάτης. Κων/πολίτης=Ξανθοπούλος. Φωτ. Σάντρη=Μικρούλη. Μένδελων=Φρατζέσκος. Ἀγφωτος=Α. Κωνσταντίνου. Ρόζι=Δανιηλίδης. Μυστηριώδης Ἀεροπόρος=Γ. Νικολάου. Ἀρχηγὲ Κερκυνού, σένα στὸ προσεχὲς Ζοῦβ=Πολέμης στοίχημα.
Ὁ Ὑπερχηρὸς
Μανιώδης Στρυμόν
(ΚΓ' — 1599)

Μπαίνοντας στὸ Σύλλογο «Μαργαρίτα» χαίρεται τὰ μέλη αὐτοῦ. Μπετόν, Μ. Μ. ἔστειλα περιμένο.—Ἰωάννα Ἀδελφίνα
(ΚΓ' — 1602)

Διαγωνισμὸς Ἀγράφων Καρτῶν καὶ Γραμματισμῶν. Βραβεῖα τρεῖς καλυτέρους μὲ τρία ἐκλεκτά, ὀφείματα βιβλία. Προθεσμία δίμηνος. Στείλατε, Π. Οἰκονομολόγος, 25 Ἀπύτου, Καλάμας.

ΚΓ' — 1600
Ἐνεκεν τοῦ ἀπαιτοῦ πυρετοῦ ποὺ με τυράννησε τόσον καιρὸ, θὰ ἀργήσω νὰ ἀνταποδώσω τὰ Μ. Μ. πού χρεαστώ, Γ' αὐτὸ ξητῶ συγγνώμην.
Ἀγρία Καλλονή
(ΚΓ' — 1601)

Τριανταφυλλένια Μπουκετάκι = Ἀγγελικὴ Φασανέλλη. Γιὰ νὰ ξέρετε. — Στρατηγὸς Ζουμπέρ
(ΚΓ' — 1602)

Ἀλίκη Σταυρίδου, με ἀναγνωρίζετε; **ΑΣΠΡΗ ΚΑΜΕΛΙΑ**
(ΚΓ' — 1604)

ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΚΑΜΟΡΑ
Ἰδρύθη ἐν Πειραιεὶ με σκοποὺς: Ἀνακάλυψιν Ψευδωνύμων, προκήρυξιν διαγωνισμῶν κλπ. Προσεχῶς ἀνοίξεσθαι. Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι. Δις: Μίγκλην (ΣΚ), Ἀκτὴ Μυτιλοπούλου 21, Πειραιά.— Ἀρχηγοί:
ΡΑΒΕΓΚΑΡ, ΖΙΓΚΟΨ ΔΡ
(ΚΓ' — 1605)

«ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ»
«Ἀόρατη Συμμορία» δεχόμεθα: «Ἀστείλατε Δισιν. Χολέρα, πολλὰ ζητᾷς. Πουλιόπουλε», ἐλησιμότητες ὅτι ἐνῶρες;
Ὁ Ἀρχηγὸς ΝΑΤ-ΠΙΚΕΡΤΩΝ
(ΚΓ' — 1606)

Πανοῦκλα, μακριὰ ἀπὸ τὴν Διάπλασιν μὴν τὴν κολήσης. Μάγισσα, τί ντροπὴ! τέτοιο ψευδώνυμο. Δεσποινίδιον, κἀμινεῖς manicure; Σμύρνη, Πικρὴ Σκλαβιά φαίνεται ἐπιδίδεται στὸν κλάδον τῶν ἀνακαλύψεων.— **Πειραχτήρι**
(ΚΓ' — 1607)

ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΕΣ ΜΑΣΚΕΣ
Ἀνάστημα μέτριο, σῶμα εὐρωστο, μαλλιά κορδαίου, μάτια καστανόμαυρα, μουστακι ταχὺ, οὐδὲ τῆς μόδας παπούτσια Παριζιάν. Εἶναι, καλὲ, τὸ ΑΚΡΑΤΗΤΟ ΓΕΛΙΟ. — ΜΟΡΤΑΚΟΣ
(ΚΓ' — 1608)

Ἀποτελέσματα: Διηγήματος: Νέδων, Μαυρίκου. Καρτῶν: Παπαστάθης. Δοιποὺς εὐχαριστοῦμεν.— Ἡσιόδους Ἀρχιτὸ Γέλιο
(ΚΓ' — 1609)

ΔΑΦΝΟΣΤΕΜΜΕΝΗ ΝΙΚΗ
στὸ Δημόψηφισμα
(ΚΓ' — 1610)

Ἀγοράζω, ἀνταλλάσσω γραμματισμὸν Ἐπαναστάσεως πεντάλεπτα ἕως πεντάδραχμα. Γράψατε: Κ. Μαζανιάν, Ἡοῦκλειον. Γρυλὸν Ὀνειρον
(ΚΓ' — 1611)

ΔΙΑΠΛΑΣΤΟΠΟΥΛΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
Ἰορράζω γραμματισμὸν Ἰταλικῆς Κατοχῆς Κερκύρας εἰς πενταπλὺν ὀνομαστικὴν αὐτὴν ἀξίαν. Στείλατε διὰ συστημένης ἐπιστολῆς ἕως 25 δρ. Δις: ὡς ἀνω.
ΓΑΥΚΥ ΟΝΕΙΡΟΝ
(ΚΓ' — 1612)

ΑΧΙΛΛΕΥΣ Ν ΚΟΛΑΓΑΔΗ (Ἑρμύδης Ἀέων, Ἀτυχὸς Παῖς, Ἀχιλλεύς, Μπετόν, Γαλαβάν). Παίξουμε; — **ΣΜΥΡΝΗ**
(ΚΓ' — 1613)

Δοῦκισσα Γαβριέλλα, ἀποκαλύπτουσι γιὰ πείσμα.— Ἀγγελος Εἰρενίου (Ἀρχιδούκισσα Ὁπερα, Χολέρα).
(ΚΓ' — 1618)

ΠΑΡΟΡΑΜΑ: Ἡ προθεσμία τοῦ Ἀ'. Πρωτοτύπου Διαγων. τοῦ «ΚΡΑΤΟΥΣ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ» (ΚΓ' — 1558), ἥτις παρελείφθη, εἶναι ΔΙΜΗΝΟΣ

ΚΓ' — 1614
ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΙΜΗΜΕΝΗ ΚΡΗΤΗ»
Ἀποτελέσματα Διαγωνισμοῦ Μ. Μυστ: Βραβεύεται: Δοξαμένο Κρητικόνπουλο. Δοιποὺς εὐχαριστοῦμεν.
Δανδαράκης, Βουρδουμπάκης
(ΚΓ' — 1915)

Φιλελεύθερος Ἀθλητὰ, δέχομαι. Στείλε πρῶτος. Δις: (ΚΓ' — 1168). «Τρόμος» ἡπατῆθης.
ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ
ΚΓ' — 1617

Ηρωὶς τοῦ 22, θυμάσαι τὴν ἀλησμόνητην ἐκείνην Κυριακὴν τῶν ἀποκολυπτικῶν; — **Ἐρση**
ΚΓ' — 1618

Παιδιά, κερίστε ἀπὸ δυὸ πετρελαία τοῦς Τρομοκράτην, Ζοῦβ γιὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦς Φιλαρακοῖ μου, ἡπατῆθης εὐκόλα δὲν ἀνακαλύπτετε ὁ:
Δαμαστής τοῦ Κύματος
(ΚΓ' — 1619)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ Ο «ΚΕΡΑΥΝΟΣ»
ΜΟΖΑΡΤΙΝΕ καὶ μέλη τοῦ Συλλόγου «ΚΩΝ» ΠΟΛΙΣ, μεγάλη μας τιμὴ. ὅν λαβαίνατε μέρος ὅτον πρωτότυπον διαγωνισμὸν μας (ΚΓ' — 1363). Νὰ ἐλπίζωμεν;
Διωρίσθη ἀντιπρόσωπος τοῦ Συλλόγου μας ἐν Ναυπλίῳ ὁ κύριος **Νίκος Ὀλύμπιος**
(ΚΓ' — 1620)

«**ΚΕΡΑΥΝΟΣ**» ἀνιρρῶμεν τὰς παρατηρήσεις μας, ἀφοῦ συνέβη παρεξήγησις.— **Ἀνδρ. Ρακίπουλος, Ἰωάν. Ἀμπασης**
ΚΓ' — 1621

«**ΤΡΕΙΣ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ**»
«Δέχεσθε ἀλληλογραφίαν μου καὶ συμμάχιν μου; — **ΤΡΕΛΛΗ ΝΕΟΤΗΣ ΚΑΙ ΤΡΕΛΛΕ ΕΦΗΒΕ**, Μ. Μ. δὲν ἀνταλλάσσω, πολὺ εὐχαριστῶς νὰ ἀνταλλάξωμεν ε. π. ἐάν θέλετε. Δις: Ἰωάν. Ν. Ἀμπασην, π. τ. Σύρον.
ΑΝΔΡΙΩΤΗΣ — ΣΥΡΙΑΝΟΣ
(ΚΓ' — 1622)

Ζηγορά=Θανάπουλος, Ραββ-
κὰρ=Γεωργιλόπουλος (μὲ στοίχημα). — **ΙΧΝΕΛΑΤΗΣ**
(ΚΓ' — 1623)

Ανθισμένη Λεμονία, Κῆρα Αἰγίου καὶ λοιπαὶ Ἀνδριώτισσαι καὶ Ἀνδριώται, ἀνταλλάσσωμεν ε. π.; Ἐάν ναί, στείλατε: Ἰωάν. Ν. Ἀμπασην (Ε.Δ.), π.τ. Σύρον. — **ΑΚΘΟΣ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΥ**
(ΚΓ' — 1624)

ΣΥΜΜΟΡΙΑ «ΜΑΥΡΗ ΣΚΙΑ»
Κατείνουμε τὸν Διαγωνισμὸν μας (ΚΓ' — 1231) ἕως τὰς 30 Ὀκτωβρίου. Διωρίσθησαν: Ἰππότης τῆς «**ΜΑΥΡΗΣ ΣΚΙΑΣ**» ὁ **Γκόδμιο**, καὶ ἀρχηγὸς τῶν ἀποκαλύψεων ὁ **Μαῦρος Ἀποκαλυπτής**.
(ΚΓ' — 1625)

Εἰς τὸν Διαγωνισμὸν μου Μ.Μ. (ΚΓ' — 1600) ἐπὶ τοῦ Ἀ' καὶ Β' Βραβεῖου, δίδω καὶ τρίτον, ἐπίσης Βιβλίον ἡ Ξενοπούλου, **ΝΕΟΣ ΟΡΦΕΥΣ**
(ΚΓ' — 1626)

Δοῦκισσα Γαβριέλλα, γεννηθῆκες καλοκαίριτικα καὶ ἔλπωσ τὸ μυαλοῦδάκι σου;
(ΚΓ' — 1627)

ΠΑΝΟΥΚΛΑ
Αποκαλύψεις: Ἀσσος Καρράς=Γεωργιλόπουλος, Φάντης Μπατακῆς=Θανάπουλος, Φάντης Κούπας=Μαμονῆς, Φάντης Καρρὸ Πουλάκης. **ΟΛΥΜΠΟΣ**